

Vård- och äldreomsorgsnämndens internbudget för 2025 med plan för 2026-2030

Kommunövergripande mål

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Ett tryggt och säkert Linköping

I Linköping är det tryggt att bo, leva och verka i hela kommunen. Det finns inte några områden som av polisen klassas som särskilt utsatta. De kommunala verksamheterna driver ett aktivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete på olika nivåer tillsammans med polis, näringsliv, civilsamhälle och andra aktörer i samhället. Skola och socialtjänst har en nära kontakt med polisen i det förebyggande arbetet för att skapa bättre förutsättningar att nå unga i ett tidigt skede. Alla kommunala verksamheter arbetar med att stärka såväl den upplevda som den faktiska tryggheten i offentliga miljöer.

Linköping har ett rikt idrotts- och kulturutbud där fler ges möjlighet att delta. Ideellt engagemang inom föreningar uppmuntras och idrottsföreningarnas arbete för samhället värdesätts. Genom en bred samverkan finns det möjlighet till aktivitet och rörelse för alla hela livet. Satsningar på arbete, skola och fritidsaktiviteter görs i samarbete med näringsliv och föreningsliv för att alla Linköpingsbor ska ha likvärdiga möjligheter att utveckla sina förmågor och forma sina liv. Särskilt viktigt är en meningsfull fritid i unga år. Fritidsverksamheten finns därför i fler stadsdelar för att komplettera skolan och erbjuda barn och unga en meningsfull fritid.

I ett skärpt säkerhetspolitiskt läge prioriteras insatser för höjd beredskap och ökad motståndskraft. Linköpings kommun tar ansvar för att säkra en stark civil beredskap och är en aktiv part i uppbyggnaden av totalförsvaret.

Ett Linköping med minskad segregation

I Linköping finns goda livschanser. Här skapas förutsättningar för ett jämställt och jämlikt samhälle.

För att minska skillnaderna i livsvillkor och för att skapa ett mer integrerat och tryggt Linköping tas ett gemensamt ansvar för Linköpings utveckling. Kommunen har ett tydligt, strukturerat och målinriktat arbete för att minska och motverka rumslig segregation som ger negativa effekter för samhället och individen. Arbetet med att motverka segregationens negativa effekter och de ojämlika livsvillkor den skapar är prioriterat.

Områden med socioekonomiska utmaningar förbättras strukturellt. Utanförskap bryts och bostadskarriär möjliggörs inom ett och samma område. De naturliga mötesplatserna för Linköpingsborna blir fler, och de finns för människor med olika kulturella och socioekonomiska bakgrunder samt för olika åldrar.

Ett Linköping i framkant inom miljö- och klimat

Linköping ligger i framkant med ett offensivt arbete för miljö och klimat. Linköpings kommun, Linköpingsbor och näringsliv arbetar tillsammans för att nå målet om netto noll växthusgasutsläpp senast 2045. Arbetet som präglas av samsyn och långsiktighet stärker näringslivet och bidrar till ökad livskvalitet för kommuninvånare. För att målen ska nås tillhandahåller kommunkoncernen robust och resurseffektiv el- och värmeproduktion där kontinuerlig teknikutveckling är en förutsättning. Hela kommunkoncernen verkar för en omställning till cirkulär ekonomi och delningsekonomi som omfattar hela Linköping. Genom ett samordnat och proaktivt klimatanpassningsarbete säkras kommunkoncernens verksamhet mot de klimatförändringar som ger effekt redan idag.

I miljöarbetet prioriteras insatser för att säkra en välmående och tillgänglig natur och miljö där kommunkoncernen även arbetar för att minska användningen av hälso- och miljöskadliga kemikalier.

Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv

Näringslivet skapar samhällsnytta i form av arbetstillfällen och utveckling vilket bidrar till kommunens tillväxt. Näringslivets kompetensförsörjning tillgodoses via högkvalitativ kommunal vuxenutbildning, ett brett utbud av relevanta YH-utbildningar och tillgänglig högre utbildning. LiU-studenter stannar, i allt högre grad, efter avslutade studier tack vare den goda arbetsmarknaden. Det är enkelt att starta, driva och utveckla företag i Linköping, både i staden och på landsbygden. Som företagare är det enkelt att ta kontakt med kommunen för att få råd och stöd som kan underlätta vardagen.

Linköpings attraktionskraft för nyetableringar är fortsatt god tack vare tillgång på mark, kompetens, bostäder, service och god infrastruktur (inklusive el, värme och fjärrkyla). Väg- och järnvägsförbindelser är mycket goda och Linköping City Airport har en central regional funktion. Kommunens klustermiljöer växer och fler innovativa företag etableras som bidrar till kommunens ledande position inom teknik/IT samt lösningar för miljö- och klimatomställningen.

Linköpings utveckling utgår från helheten när nya stadsdelar planeras och hållbar omställning står i fokus. Trafiksystemet utvecklas genom olika samspelade mobilitetslösningar. Linköping har en attraktiv stadskärna och en levande landsbygd. Linköpings kommun skapar förutsättningar för en hög och jämn byggtakt som tillgodoser olika behov med fokus på företag och verksamheter. Linköping är, och förblir, den ekonomiska motorn i en växande region.

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

I Linköping är välfärdsuppdraget överordnat. Alla Linköpingsbor kan känna sig trygga i att det finns en väl fungerande välfärd i livets alla skeenden. Kommunalt finansierade tjänster är effektiva och har kvalitet. Linköpings kommun är bra på service.

Vård, omsorg och socialtjänst finns nära Linköpingsborna. Inom vård och omsorg finns det flera alternativ som Linköpingsborna själv väljer mellan. Till exempel finns det inom hemtjänsten möjlighet att välja bort utförare och det finns fortsatta möjligheter att byta äldreboende. Äldre har också möjlighet att bo kvar hemma längre och det finns ett aktivt arbete för att minska och bryta ofrivillig ensamhet bland äldre. Det är ordning och reda i äldreomsorgen. Linköpingsborna kan räkna med en likvärdig vård och omsorg med kvalitet, oavsett utförare.

Familjer i Linköping känner trygghet i att barn har en tillvaro där de kan växa och utvecklas under goda förhållanden. Ett viktigt område för socialtjänsten är tidiga och förebyggande insatser. Kommunala insatser utformas för att underlätta vardagen och möta Linköpingsbornas behov. I alla kontakter med Linköpings kommun kan Linköpingsborna räkna med stöd i utsatta situationer.

Skolor med fokus på kunskap och studiero

Linköping är den bästa kommunen för barn och unga att växa upp i. Här får fler Linköpingsbor möjlighet till en lyckad skolgång och det finns utbildning för livet. Linköpings skolor präglas skolmiljön av lugn och studiero, här kan alla elever känna sig trygga. Barn och unga får rätt hjälpmedel i skolan för att nå sin fulla potential och kunskapskraven. Elever med särskilda behov erbjuds anpassad undervisning. Elever möts av kunniga och engagerade lärare med god språkkunskap. Skolorna arbetar förebyggande, och i nära samverkan, med tidiga insatser. Det finns en fungerande elevhälsa och skolan har en tät kontakt med föräldrar för att tidigt stötta elever.

Förskolan har en viktig roll åren innan skolplikten träder in. Förskolan ges också bättre förutsättningar att fokusera på varje barns behov genom mindre barngrupper och ökad grundbemanning. I grundskolan klarar fler elever kunskapskraven och så många som möjligt går gymnasiet med examen. SFI och andra vuxenutbildningar har hög kvalitet och genomströmning samt bidrar till en fungerande integration, individuell utveckling och leder till jobb.

Fler i jobb och egenförsörjning

I Linköping finns enkla vägar till egenförsörjning. Linköpingsbor går från bidragsberoende och utanförskap in i arbete och gemenskap genom stöd och tydliga krav på individen. Den kortaste vägen till att kunna försörja sig själv söks alltid och därmed den snabbaste vägen till integrationen för nyanlända. Kommunen prioriterar jobb och välfärd framför bidrag för en långsiktigt hållbar utveckling. Genom att öka samarbetet med myndigheter och det lokala näringslivet, där de flesta jobbtillfällen finns, så kortas tiden ytterligare.

Linköpings kommun är en aktiv part i arbetet med bra utbildningsinsatser, anställningar med anställningsstöd genom arbetsförmedlingen, serviceyrken och praktikplatser riktade till långtidsarbetslösa med försörjningsstöd för ett vuxenliv i arbete. Utifrån sin förmåga är alla människor delaktiga i arbetslivet och tar ansvar för sin försörjning. Kommunen kan, genom att återta delar av

verksamhet i egen regi när avtalen med de privata aktörerna upphör, skapa platser inom till exempel städning eller parkskötsel för arbetsträning.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

En hållbar ekonomi

Linköpings kommun har en stark och hållbar ekonomi. Det förs en ansvarsfull ekonomisk politik i såväl goda som sämre tider. Den kommunala kärnverksamheten är prioriterad, kostnadseffektiv och möter Linköpingsbornas behov. Lokalerna är ändamålsenliga och används effektivt. Kommunens bolag har en kostnadseffektiv verksamhet på affärsmässig grund. Bolagen har en ekonomisk ställning som medger utveckling och investeringar utan ägartillskott. En ordnad ekonomi möjliggör satsningar för att klara välfärdsuppdraget. Linköpingsborna ska kunna räkna med god kvalitet på kommunal verksamhet, service och anläggningar.

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

En organisation med hög produktivitet och effektivitet

Linköpingsborna är trygga med att offentliga medel används på rätt sätt. Kommunens resurser prioriteras till kärnverksamheterna som präglas av ordning och reda. Det finns höga krav på effektivitet, kvalitet och flexibilitet. Med en öppen och tillåtande attityd för nya lösningar arbetar kommunen aktivt för att effektivisera verksamheten och skapa bättre tjänster för Linköpingsborna. Kommunen testar och utmanar digitaliseringens möjligheter för att service och tjänster ska vara snabb, tillgänglig och korrekt. Verksamhetsutvecklingen är innovativ, kunskapsbaserad och bidrar till en hållbar utveckling.

Kärnverksamhet som skola, vård och omsorg är välfungerande och fria från oseriösa aktörer. All verksamhet, oberoende av utförare, följs noggrant upp mot högt ställda kvalitetskrav.

Inom klimat och miljö ligger såväl Linköping som den kommunala verksamheten i framkant. All verksamhetsutveckling görs med Linköpingsborna samt social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet i fokus. Det bedrivs ett kontinuerligt jämställdhets- och mångfaldsarbete för att utveckla verksamheterna.

I Linköping finns en aktiv samverkan mellan Linköpingsborna, näringsliv, universitet och civilsamhället. Alla är delaktiga i kommunens utveckling och bidrar till att driva Linköping framåt och ska därför ges goda villkor för att delta i utformning och leverans av välfärdstjänster.

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Linköpings kommun är en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning

I Linköpings kommun känner varje medarbetare arbetsglädje och stolthet, har inflytande och möjlighet att utvecklas. Det finns goda förutsättningar att arbeta i hela kommunen. Arbetsgivaren medverkar till medarbetarnas kompetensutveckling och höga krav ställs på både yrkeskunskap och språkkunskap. Arbetsvillkoren upplevs som goda och kommunens arbetsplatser är trygga och säkra samt präglas av öppenhet och inkludering. Chefer och medarbetare arbetar tillsammans för en god organisatorisk och social arbetsmiljö. Arbetsätt för att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare är under ständig utveckling liksom nya sätt att organisera och utföra arbetet för en hållbar kompetensförsörjning.

Medarbetare är ambassadörer för sin verksamhet och rekommenderar kommunen som arbetsgivare. Fler medarbetare väljer att arbeta längre och med önskad sysselsättningsgrad.

Innehåll

Rubrik för nämndens ordförandes text	6
Internbudget 2025 med plan för 2026-2030	7
Nämndens uppdrag	7
Ekonomi	8
Driftsammandrag	8
Förklarande text till förslag till förändringar	9
Investeringar	10
Nämndens inriktning och mål	11
Inriktning	11
Nämndmål	12
Nämndens verksamhet	15
Verksamhetsstyrning	15
Ekonomistyrning	15
Strategiska utvecklingsuppdrag	15
Volymutveckling	16
Planer och program	17

Bilagor till internbudgeten:

- Förvaltningens verksamhetsplan med bilagor
- Internkontrollplan
- 10-årig lokalförsörjningsplan
- Plan för uppföljning av privat utförare

Satsningar och omprioriteringar för att möta växande behov

Det svenska välfärdssamhällets största utmaning är dess egen framgång. Idag lever svenskar längre och friskare liv än någonsin tidigare. Den medicinska utvecklingen har gjort det möjligt att bota eller kontrollera sjukdomar som för 20-30 år sedan ansågs livshotande. Som ett resultat kan fler svenskar njuta av fler friska år, och detta leder till att den svenska befolkningen blir allt äldre.

Linköping är inget undantag från denna utveckling. Fram till 2023 kommer antalet invånare över 80 år i Linköping öka med närmare 30 procent, medan den arbetsföra delen av befolkningen endast förväntas växa marginellt. Antalet 100-åringar kommer framöver tredubblas. Detta innebär att behovet av vård och omsorg kommer att öka.

Samtidigt som vi rustar äldreomsorgen för att möta de växande behoven måste vi också klara av att utveckla verksamheten. Utvecklingen vad gäller omsorgens innehåll och utförande får inte stå stilla. Ett exempel på detta är den satsning på mat och måltidsupplevelsen som nämnden gör i och med denna budget. Mer mat ska lagas på plats på trygghetsboenden och ute på avdelningarna i våra vårdboenden. Långt innan det är dags för att äta ska doften av mat väcka aptiten.

För att möta de växande behoven måste vård- och omsorgssektorn byggas ut. Nya vårdboenden behöver byggas och fler medarbetare anställas. Det är inte bara ekonomin som kommer innebära en utmaning, utan också bristen på undersköterskor, sjuksköterskor och andra yrkesgrupper som bär upp äldreomsorgen. Vi måste förbättra arbetsvillkoren för att få fler att söka sig till dessa yrken.

Linköping är i många avseenden en attraktiv arbetsgivare. Vi erbjuder goda förutsättningar för kompetensutveckling för både chefer och medarbetare, erbjuder heltid eller önskad högre sysselsättningsgrad och har halverat de delade turerna i arbetet med att helt fasa ut dem. Samtidigt finns fortsatt mycket att göra.

När det gäller sjuksköterskor och specialistundersköterskor har Linköpings kommun konkurrenskraftiga löner. Inom flera stora yrkesgrupper såsom undersköterskor så är lönerna dock inte konkurrenskraftiga i jämförelse med många andra kommuner. Därför kommer vi fortsätta med lönesatsningar, som både handlar om att höja lägsta lönen och att höja lönerna för de särskilt erfarna och yrkesskickliga undersköterskorna.

En annan viktig faktor för att vara en attraktiv arbetsgivare är att rätt person utför rätt arbetsuppgifter. Vård- och omsorgspersonalen måste få fokusera på det som de är utbildade för. Arbetet med att införa nya professioner inom äldreomsorgen och renodla arbetsuppgifterna måste därför fortgå och accelerera.

I samband med att vård- och äldreomsorgsnämnden fattar beslut om sin budget för 2025 fattar också nämnden beslut om att revidera riktlinjerna för insatser enligt socialtjänstlagen. För att klara de växande behoven behöver resurser omprioriteras från serviceinsatser till vård och omsorg. Kommunens hälso- och sjukvårdsorganisation måste stärkas såväl på vårdboenden som i hemsjukvården.

Fler insatser inom hemtjänsten behöver behovsprövas. Den som har behov av samhällets stöd och hemtjänstens insatser ska naturligtvis få det, men att ha uppnått en viss ålder kommer inte per automatik innebära att man har rätt till en viss insats om man är frisk och pigg i övrigt. Det handlar helt enkelt om att göra individuella bedömningar för att säkerställa att det är behoven som styr.

Samtidens utmaningar kräver att vi gör det långsiktigt rätta. Inte det kortsiktigt lätta.

Jonatan Hermansson (S)

Nämndens ordförande

Internbudget 2025 med plan för 2026-2030

För Linköpings kommun är verksamhetsresultatet centralt, det vill säga det resultat och de effekter som verksamheten får för de som använder kommunens tjänster. Kommunens verksamheter ska sträva efter att utifrån de givna resurserna optimera nyttan för de som använder kommunens tjänster. Budgetprocessen är förändringsinriktad och fokuserar på vad som ska förändras i verksamheten under budgetperioden.

Kommunens reglemente anger också förväntningar på nämnderna. Nämnden ska genom sitt basuppdrag och inriktningen i internbudgeten bidra till utveckling inom kommunfullmäktiges mål, detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt där nämnderna ansvarar för att effektiviseringar och prioriteringar görs inom nämndens ram.

Nämndens internbudget anger riktning och förutsättningar för nämndens verksamhet och utveckling.

Nämndens uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i *Linköpings kommuns reglemente*, för Vård- och äldreomsorgsnämnden som tillhör sektor *välfärd- och socialpolitik* är uppdraget:

Vård- och äldreomsorgsnämnden ska svara för myndighetsutövning, utförande i egen regi samt upphandling/utförande av privata utförare utifrån:

- Socialtjänstlagen¹ förutom avseende försörjningsstöd
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

Vård- och äldreomsorgsnämnden ansvarar för:

- hemsjukvård, oavsett ålder
- hemtjänst, oavsett ålder
- utprovning och förskrivning av personliga hjälpmedel
- kommunal hälso- och sjukvård samt ledning av kommunal hälso- och sjukvård inom nämndens och Social- och omsorgsnämndens ansvarsområde
- hälsofrämjande och förebyggande insatser
- fördelning av föreningsbidrag

Nämnden ska verkställa uppdraget genom beställning eller eget utförande under förutsättning att utförandet av verksamheten till stor del bedrivs i egen regi och/eller inte bedöms lämplig för konkurrensutsättning.

¹ Till exempel boendeformer och anhörigstöd.

Ekonomi

Driftsammandrag

Nettokostnad, belopp mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Förvaltning	109	109	109	109	109	109
Stärkt uppföljning	5	5	5	5	5	5
Reducering admin/ stab	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5	-3,5
Övergripande verksamhet	96	99	88	101	103	105
- Höjda språkkrav och språkutbildning	5	5	5	5	5	5
- Bättre rustad demensvård	8	8	0	8	8	8
Höjda ambitioner världsfärdsteknik	17	20	17	22	24	26
Kompetensutveckling med ÄO-lyft, 25 mkr tom 2026						
ESF kompetenslyft, 3 mkr						
Hemtjänst	586	589	581	588	594	598
Ökad folkhälsa, minskat behov (revidering riktlinje)	-3	-10	-20	-20	-20	-22
Ökad grundbemanning/dygnsvila	9	9	9	9	9	9
Avveckling delade turer		2	3	5	5	5
Inre effektivitet	-1	-1	-2	-2	-2	-2
Kapacitetsjustering biståndsbedömda trygghetsboenden		-1	-3	-3	-3	-3
Stärkta arbetsvillkor (inkl lägsta lön)	5	8	8	8	8	8
Hemsjukvård/ hemrehab	128	141	143	165	165	165
<i>Höjda kvalitetskrav/ökad legtimerad personal</i>	15	28	30	52	52	52
Vårdboende	1024	1091	1172	1195	1251	1307
Ökad SSK/rehab kommunsjukvård	15	15	15	15	15	15
Höjda kvalitetskrav/ökad legtimerad personal		0	0	35	40	45
Ökad grundbemanning/dygnsvila	21	21	21	21	21	21
Avveckling delade turer	16	16	16	16	16	16
Inre effektivisering	-1	-1	-2	-2	-2	-2
Ökad måltidskvalite och tillredningskök	5	8	10	15	15	15
Bemanning tillredningskök	3	4	5	6	6	6
Betalningsansvar mot Regionen	4	4	4	4	4	4
Fler platser för att möta ökade behovet		68	144	106	154	216
Stärkta arbetsvillkor (inkl lägsta lön)	5	8	8	8	8	8
Summa nämndens internbudget	1 943	2 029	2 092	2 158	2 222	2 284

Förklarande text till förslag till förändringar

Sammanfattningsvis innebär förändringarna som redovisas ovan en omfattande omställning med fokus på effektivitet, kompetensförsörjning och digitalisering för att möta framtida omsorgsbehov. Att notera är att några av satsningar som görs är av mer permanent karaktär och utgörs av ökad grundbemanning på grund av dygnsvila och stärkta arbetsvillkor. Parallellt sker en utbyggnad av antal platser (224 platser) för att möta det ökade behovet om 687 mkr under planperioden. Satsningarna och utbyggnaden av vårdplatser finansieras av att reviderade riktlinjer får effekt, inre effektivisering och fullt nyttjande av demografimedel. I ramen ingår statsbidrag om 59 mkr som finansierar verksamheten (God vård och omsorg). Därutöver finns Äldreomsorgslyftet (25 mkr) som är ett statsbidrag för att finansiera vidareutbildning.

Inom **förvaltningskostnader** ryms kostnader för avdelningarna Avtal & kvalitet, Myndighet samt och förvaltningens stabsfunktioner. Under 2025 görs en minskning av stabsfunktioner som en del i revideringen av välfärdskontraktet.

I **övergripande verksamhet** ingår bland annat kostnader för nämnden, föreningsbidrag, digitalisering/PM3 och medel för kompetensutveckling, till exempel språkhöjande insatser, sociala insatser samt Äldreomsorgslyftet. Under 2025 kommer budgeten för föreningsbidrag att ökas med ca 50% och riktlinjerna revideras som en del i att stärka civilsamhällets roll med de främjande och förebyggande insatserna. Under planperioden är det fortsatt satsning på välfärdsteknik i form av införandet av Beataprojektet, digitala läkemedelskåp, stärkt support samt system för journalföring som ersätter patientjournalen.

I **kortsiktiga satsningar utifrån demografimedel** ingår politiska satsningar under 2025-2026 som inte genererar långsiktiga kostnadsökningar i avtal eller verksamhetsuppdrag. Det är satsningar på att minska ensamhet bland äldre, satsningar på att öka professionsdelningen inom omsorgen och satsningar på att säkerställa språkkunskaper. Andra satsningar kommer att vara permanenta under planperioden, där förstärkt uppföljning av kvalitet och uppföljning ingår, stärkta arbetsvillkor, fler legitimerad personal inom hem- och kommunsjukvården och kommunrehab. .

I **hemtjänst** ingår kostnader för biståndsbedömda trygghetsboende och hemtjänst. Här ingår även kostnader för andra öppna verksamheter för målgruppen t.ex. Anhörighetscenter och dagverksamheter. Antagandet för planperioden är en ökning av kostnaden för hemtjänsten på 2% samtidigt som volymen hemtjänsttimmar ökar med 6%. Bedömningen är att revideringen av riktlinjerna under planperioden kommer att innebära färre hemtjänsttimmar per vårdtagare trots en ökad demografiutveckling. Den totala effekten förklaras av antaget fullt utfall av reviderade riktlinjer, en ökning av hemsjukvård och hemreabilitet, digitalisering och förändrade arbetssätt. Tanken är att vården ska utföras nära hemmet och resurser omfördelas till hemsjukvården och rehab för att möta den utvecklingen.

Som en följd av det nya EU-direktivet för dygnsvila satsar nämnden 9 mkr under planperioden för att möta det ökade personalbehovet. Tillkommer gör satsningar för att stärka arbetsvillkoren och avveckla delade turer.

I **hemsjukvård/ hemrehab** ingår både sjuksköterske- och rehabinsatser. Vården utförs sedan införandet av områdesbaserad vård och omsorg i hemmet av kommunala samt avtalade utförare och ersättning regleras utifrån tids- och insatsregistrering och genom ersättning för områdesansvaret. Den förväntade ökningen av hemsjukvård- och hemrehabinsatser under planperioden finansieras av reviderade riktlinjer inom hemtjänsten och satsningar utifrån höjda kvalitetskrav/ fler legitimerad personal.

Inom **vårdboende** ingår kostnaden för alla vårdboende med tillhörande verksamhet och lokalkostnader, även kostnader för betalningsansvar ingår utifrån kommande överenskommelse med regionen. För planperioden finns ett behov av att utöka antalet vårdplatser. Flera nya vårdboende är planerade och kommer att finansieras med den ökade demografiersättningen under åren 2027 till 2030. Därutöver avsätter nämnden 15 mkr för att förstärka kommunsjukvården/Rehab samt from 2027 ökar antalet legitimerad personal utifrån kravställen i kommande upphandlingar. För att möta den ökade dygnsvilan satsar nämnden under 2025 21 mkr samt 16 mkr för att avveckla delade turer.

Som en gemensam satsning införs också succesivt tillredningskök inom särskilda boenden och biståndsbedömda trygghetsboenden budgeterade till 8 mkr 2025 varav ca 3 mkr är kostnader för bemanning av köken.

Demografiersättning från ram uppgår till 118 mkr ackumulerat per 2025. Av dessa har 15 mkr tagits i anspråk för utökning kortsiktiga satsningar kompetensutveckling, HSL-satsningar 15 mkr och 30 mkr för personalökningar kopplat till dygnsvilan. Fortsatt finansiering av verksamhet på grund av minskade statsbidrag samt utökning av digitalisering och betalningsansvar, 37 mkr. Det finns således ingen kvarvarande demografiersättning per slutet av 2025. Enligt utbyggnadsplanen i planperioden kommer demografiersättningen att kunna täcka de ökade kostnaderna för vårdboenden.

Lägsta lönenivå enligt Kommunals HÖK 24 (huvudöverenskommelse) som gäller från 250101 för utbildade kommer att vara 24 950 kr vilket är en höjning med 850 kr. Lägsta lönerna för outbildade kommer från samma datum att vara 22 500 kr, vilket motsvarar en höjning med 900 kr. Det är en höjning som är avsevärt högre än på många år. Detta behöver vi förhålla oss till och motsvarar en ökning med 4,1% och ska jämföras med 3,5% som ersätts utifrån ramen. Det kommer att behöva hanteras inom ramen där den beräknade merkostnaden är 6-8 mkr. Det påverkar både Vårdbostad och hemtjänsten. Omprioritering har gjorts utifrån Stärkta arbetsvillkor.

Investeringar

Investeringar netto, belopp mkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Vårdboende och öppna vårdformer							
Ram för diverse små investeringar	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Nämnd							
Implementering av BEATA	16,8	19					
Digitala läkemedelsskåp	7	7,5	2				
Övrigt	4,2						
Summa investeringar	33,2	30,6	6,1	4,1	4,1	4,1	4,1
<i>varav inkomster</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>varav utgifter</i>	<i>33,2</i>	<i>30,6</i>	<i>6,1</i>	<i>4,1</i>	<i>4,1</i>	<i>4,1</i>	<i>4,1</i>

Nämndens inriktning och mål

Inriktning

Vård- och äldreomsorgsnämnden står inför utmaningen att möta den växande äldre befolkningens behov samtidigt som krav på effektivisering och resursfördelning ökar. Prognoser visar en kraftig tillväxt i antalet personer över 80 år, vilket ställer krav på utökade vårdplatser, hemtjänst, och specialiserad vård. För att hantera detta planerar nämnden strategiska satsningar, bland annat på välfärdsteknik, kompetensutveckling, och utbyggnad av vårdboenden. Samtidigt läggs fokus på att skapa en hållbar ekonomi och bibehållen hög kvalitet inom äldreomsorgen, oavsett utförare.

Befolkningens samlade behov av hälso- och sjukvård och äldreomsorg väntas bli allt större under de kommande 20 åren, detta i takt med att befolkningen växer och åldras. Andelen av befolkningen som är 75 år eller äldre förväntas exempelvis öka med 28 procent till 2040. I Linköping väntas andelen 75+ öka med 36 procent till 2040 och andelen 80+ med 49 procent till 2040. En åldrande befolkning skapar nya utmaningar. 82 procent av alla över 65 år har minst en kronisk sjukdom och den medicinska utvecklingen leder till att människor lever längre med kroniska sjukdomar såsom kognitiva sjukdomar (demens). Den demografiska utvecklingen visar att kommuner och regioner kommer ha flera tuffa år framöver. Det kommer bli svårare att finansiera och framförallt kompetensförsörja hälso- och sjukvården och äldreomsorgen.

Nämnden inleder en omställning med ökat fokus på kärnuppdraget för att möta denna utmaning och en förflyttning sker av resurser och kompetens från service till omsorg och hälso- och sjukvård. Riktlinjer utvecklas, omsorgsarbetet och hälso- och sjukvårdsarbetet stärks och etablerade rutiner och arbetssätt utmanas exempelvis genom att nya professioner införs för att möta kompetensbristen. Tillgång till ekonomiska resurser sätter gräns för måluppfyllelsen och för att uppnå en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet där helhet gå före delar kommer prioriteringar behöva göras inom ram. Denna förändring behöver i lika stora delar ske genom medborgarfokus och personalens villkor som vår främsta resurs att klara utmaningarna.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har fastställt nio strategier för att säkra kompetensförsörjningen. Förvaltningen behöver fortsatt arbeta med samtliga strategier för att säkra välfärdens kompetensförsörjning. Strategierna går till viss del in i varandra och kan delas in i områdena; att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla. Vi behöver arbeta aktivt både för fler medarbetare och samtidigt säkerställa att medarbetare har rätt kompetens.

I takt med att Linköpings befolkning växer och åldras ökar också kraven på anpassning av boendemiljöer. Majoriteten av äldre vill bo kvar i sina hem. Vård- och äldreomsorgsnämnden arbetar med att effektivisera hemtjänsten och anpassa särskilda boenden till nya krav. Detta innefattar bland annat att möta den ökande andelen äldre med kognitiv svikt (demenssjukdomar). Vård- och äldreomsorgsnämnden planerar också för stora investeringar, där ungefär 70% av demografi-ersättningen används för att öka vårdplatserna de kommande åren fram till 2030. Parallellt kommer äldre boenden som inte längre uppfyller uppsatta krav avvecklas och en kapacitetjustering av biståndsbedömda trygghetsboenden kommer att ske.

Segregation påverkar äldreomsorgen i Linköping, särskilt genom behovet av språkkompetens och integration av utlandsfödda inom sektorn. Nämnden arbetar med en åtgärdsplan för att bekämpa segregation och främja integration, inklusive språk- och arbetsmarknadsinsatser. Språkstester och språkutbildning införs för att säkerställa att vårdpersonalen kan ge en kvalitativ och säker omsorg. Den föreslagna nya socialtjänstlagen, som förväntas träda i kraft 2025, innebär en omställning mot en förebyggande och lättillgänglig socialtjänst. Vård- och äldreomsorgsnämnden förbereder sig på att integrera vetenskap och beprövad erfarenhet i verksamheten samt att förbättra uppföljningen och kvalitetssäkringen.

Ett osäkert samhällsklimat har ökat behovet av trygghetsskapande åtgärder i kommunens vård- och omsorgslokaler. Nämnden planerar att förbättra säkerheten genom att stärka uppföljningsarbetet och införa systematiska kontroller för att förebygga välfärdsbrott och otillåten påverkan. Förbättrade låssystem och kompetensutveckling för personal inom säkerhetsfrågor är några av de åtgärder som planeras.

Vård- och äldreomsorgsnämnden har åtagit sig att bidra till Linköpings mål om koldioxidneutralitet 2025 och anpassa sina verksamheter till ett förändrat klimat. Detta innebär att lokaler måste anpassas för att klara extremväder och att verksamheter som hemtjänst och hemsjukvård behöver fossilfria fordon. Nämnden planerar att införa elfordon/fossilfria och anpassa sina fastigheter för att hantera klimatrelaterade utmaningar.

Nämndsuppdrag

Vård- och äldreomsorgsnämnden uppdrar åt förvaltningen att i pilotform implementera ett klusterbaserat arbetssätt inom vårdboenden och öppna vårdformer. Inom ramen för detta projekt ska samtliga medarbetare ha rätt till heltidstjänst.

Att bemanningsplanera i kluster, där personal från vårdboende och hemtjänst schemaläggs tillsammans, kan bidra till att minska kostnaderna för heltidstjänster och samtidigt minska behovet av vikarier. Genom att skapa gemensamma scheman för flera verksamheter kan personalen användas mer flexibelt och effektivt över olika områden, vilket ökar utnyttjandegraden. Personal kan omfördelas där behovet är störst, vilket minskar risken för att resurser är överdimensionerade i en verksamhet samtidigt som de är underdimensionerade i en annan. Detta arbetssätt ökar möjligheten att använda heltidstjänster, då personal kan täcka flera verksamheter inom samma arbetspass. Därmed minskar också kostnaderna för att täcka upp för frånvaro med vikarier, eftersom personalresurserna är bättre optimerade och tillgängliga på flera platser.

Nämndsuppdraget ska återrapporteras särskilt till nämnden under tertiäl 4 2025.

Nämndmål

Kommunövergripande mål: Lättillgänglig, god och jämlik välfärd

Nämndmål	Nämndindikator	2025	2026	Riktning 2027	Riktning 2028
God och jämlik kvalitet i äldreomsorgen <i>Indikatoransvarig Avd.C A.K</i>	Andel verksamhets- uppföljningar med godkänt resultat* MÅNAD	100%	100%	100%	100%
	Läkemedelsavvikelser** MÅNAD	541	Minska	Minska	Minska
	Andel dokumenterade munhälsobedömningar sista levnadsveckan. MÅNAD	80%	90%*****	90%	90%
	Andelen dokumenterad smärtskattning sista levnadsveckan. MÅNAD	70%	100%	100%	100%
En god och nära vård <i>Indikatoransvarig Avd.C A.K samt Avd M</i>	Medelvårdtid korttidsplatser/vistelse (antal vårddygn)** Månad	42	Minska	Minska	Minska

	Dokumenterad smärtskattning sista levnadsveckan (samverkan mellan läkare, sjuksköterska/teamet)** Månad	75%	80%	80%	80%
	Antal patienter per patientansvarig SSK, vårdbostad (PAS)*** Tertial	23	20	20	20
Säkra kompetensförsörjningen i äldreomsorgen sektorn <i>Indikatoransvarig Enhetschef Kompetensförsörjning</i>	Andel utfört i äldreomsorgslyftet utifrån plan Tertial År sektorn	100%	100 %	100 %	100 %
	Andel USK med skyddad yrkestitel av totalt anställda Delår egenregion År sektorn	öka	öka	öka	öka
	Minska antalet delade turer DELÅR År sektorn	Minska	Minska	0	0

* Med godkänt resultat menas här godkänd efter ev åtgärder är vidtagna

**Mätt från KKIK, öppna jämförelser SKR

*** Eget framräknat mått

**** Med 100% menas här enligt socialstyrelsens målvärden.

*****Socialstyrelsens målvärde för munhälsobedömningar sista levnadsveckan är att 90% av alla avlidna har fått en munhälsobedömning.

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: En hållbar ekonomi

Nämndmål	Nämndindikator	2025	2026	Riktning 2027	Riktning 2028
Hållbar ekonomi <i>Indikatoransvarig Ekonomichef</i>	Resultatförändring*** MÅNAD	Max 1%	Max 1%	Max 1%	Max 1%
	Uppnådd investeringsgrad*** År	>90%	>95%	>95%	>95%
	Hemtjänsttimmar per kund*** månad	20,4	20,2	20,0	19,9

**Mätt från KKIK, öppna jämförelser SKR

*** Eget framräknat mått

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: En organisation med hög produktivitet och effektivitet

Nämndmål	Nämndindikator	2025	2026	Riktning 2027	Riktning 2028
----------	----------------	------	------	---------------	---------------

<p>Innovativ organisation som klarar dagens och framtidens utmaningar</p> <p><i>Indikatoransvarig Avd.M</i> <i>Indikatoransvarig Avd.C P.U</i></p>	<p>Handläggningstid från ansökan till beslut, medelvärde i antal dagar särskilt boende ***MÅNAD</p>	8 (9)	7	7	7
	<p>Handläggningstid från ansökan till beslut, medianvärde i antal dagar hemtjänst *** MÅNAD</p>	40	40	40	40
	<p>Digital tillsyn hemtjänst tertial ***</p>	öka	öka	öka	öka
	<p>Med hjälp av Beata minska den fysiska tillsynen under natten och ersätta den med digital tillsyn *** MÅNAD/TERTIAL</p>	-50%	-60%	-70%	-80%
	<p>Tillsyn med digital teknik dag- och/eller nattetid finns tillgängligt för äldre som bor i särskilt boende*** (procentuell ökning per år) MÅNAD</p>	70%	20%	10%	Införande klart 2027
<p>Effektivt nyttjande av befintliga tjänster</p> <p><i>Indikatoransvarig Avd.M, Avd.C VB, Avd.C ÖVF</i></p>	<p>Beläggningsgrad SÄBO, trygghetsboende %*** MÅNAD</p>	94 85	94 90	95 95	96 95
	<p>Resurstid vårdboende (tid som inte kunnat nyttjas vid månadens slut) tertial</p>	Minska	Minska	Minska	Minska
	<p>Antal bemanningssjuksköterskor inom Äldreomsorgen tertial (egenregion)***</p>	10	8	6	4

**Mätt från KKIK, öppna jämförelser SKR

*** Eget framräknat mått

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: *Linköpings kommun är en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning*

Förvaltningsmål	Förvaltningsindikator	2025	2026	Riktning 2027	Riktning 2028
<p>Goda arbetsplatser</p> <p>Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.</p> <p><i>Indikatoransvarig HR-chef</i></p>	Total sjukfrånvaro (%) *** MÅNAD	9.0 %	8,5%	8.3%	8.1%
	Hållbart medarbetarengagemang (HME) Män Kvinnor *** ÅR	75	76	77	78
<p>Hållbart chef- och ledarskap</p> <p>Kommunens chefer är engagerade och har modet att tänka och göra på nya sätt för att utveckla medarbetare och verksamheter mot uppsatta mål.</p> <p><i>Indikatoransvarig HR-chef</i></p>	Antal medarbetare per 1:a linjens chef *** TERTIAL	31	30	30	30
	Chefsindex ÅR *** ÅR	62	64	66	68
<p>Nya vägar för kompetensförsörjning</p> <p>Nya arbetssätt för att attrahera, utveckla och behålla medarbetare är under ständig utveckling liksom nya sätt att organisera och utföra arbetet för att kunna lösa kompetensförsörjningsutmaningen</p> <p><i>Indikatoransvarig HR-chef</i></p>	Avgångsålder pension *** TERTIAL	65,3	65,5	65,6	65,7
	Andel heltidsanställningar (%) *** TERTIAL	88	88	89	90
	Personalavgångar externt (%) *** TERTIAL	10	10	9.5	9,0

**Mått från KKIK, öppna jämförelser SKR

*** Eget framräknat mått

Nämndens verksamhet

Verksamhetsstyrning

Kommunallagen reglerar formerna för den kommunala demokratin. Verksamheterna för äldreomsorg regleras genom olika speciallagar. Kommunfullmäktige beslutar om prioriteringar för vård- och äldreomsorgsnämnden som i sin tur ansvarar för att driva en effektiv verksamhet inom sitt uppdrag utifrån lagstiftning, kommunövergripande mål, reglemente, styrdokument och ekonomiska förutsättningar.

Den politiska viljeinriktningen uttrycks till vård- och äldreomsorgsnämnden genom kommunövergripande mål, strategiska utvecklingsuppdrag och prioriterade styrdokument samt genom nämndmål och nämndindikatorer. Mål- och verksamhetsstyrningen ska stödja verksamheternas arbete att nyttja resurserna effektivt och att tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Nämnden följer upp och analyserar sin verksamhet i förhållande till beslutad budget och rapporterar utvecklingen av internbudgeten med fokus på ekonomi, verksamhet, kvalitet och personal till kommunstyrelsen. Syftet är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Uppföljningen genomförs i form av månadsrapporter, delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

Ekonomistyrning

Ekonomistyrning är en del i det totala styrsystemet och handlar, liksom all styrning, om att påverka agerandet i en viss önskvärd riktning. Reglerna för ekonomistyrningen ska uppmuntra till ett sunt ekonomiskt agerande. Det innebär till exempel att alla ekonomiskt ansvariga ska handla med kommunens bästa för ögonen, något som kan medföra att nyttan för den totala ekonomin ibland måste gå före den enskilda enhetens bästa.

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av nämndens verksamhet. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att nämnden klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten. En ekonomi i balans kräver kontroll på kostnader. Det är en förutsättning för att nå målen med de medel och resurser som finns tillgängliga. För att kunna bedriva en bra verksamhet förutsätts att det finns en god ekonomistyrning på alla nivåer. Som underlag för styrningen gör nämnden kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer och inom den egna organisationen. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de nyttjas på ett effektivt sätt.

De finansiella mål som Linköpings kommun definierat för god ekonomisk hushållning gäller även för vård- och äldreomsorgsnämnden, det vill säga kostnadseffektiv verksamhet samt hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Nämnden har inga strategiska utvecklingsuppdrag. Kvarvarande uppdrag från 2024 omhändertas i verksamhetsplanen.

Volymutveckling

Volymmått	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Antal personer över 65-79 år	20 951	20 942	20 990	20 959	21 088	21 310	21 648	22 119
Antal personer över 80-89 år	7 332	7 721	8 018	8 407	8 684	8 918	9 165	9 317
Antal personer över 90 år	1 580	1 636	1 650	1 738	1 764	1 825	1 900	1 972
Antal hemtjänsttimmar (med tidsinsats)*	644 814	650 683	653 378	654 923	658 100	665 814	676 032	686 809
Antal kunder/mån hemtjänst	2598	2632	2670	2703	2744	2790	2847	2907
Antal hemtjänsttimmar/kund**** *	20,6	20,6	20,4	20,2	20,0	19,9	19,8	19,7
Antal timmar hemsjukvård (ssk-timmar)	20 587	20 247	22 405	23 515	25 809	27 078	29 795	31 350
Antal hemsjukvård timmar/kund (sjuksköterske-timmar) *****	2,0	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3
Antal timmar hemrehab (fysioterapeut och arbetsterapeut)	11 313	11 279	13 244	13 437	15 099	15 347	17 272	17 639
Antal hemrehab timmar/kund*****	1,9	1,9	2	2	2,1	2,1	2,2	2,2
Särskilda vårdboendeplatser Totalt varav	1 396	1 397	1 397					
- somatik	600	608	608	1 477	1 555	1 600	1 561	1 621
- demens	661	668	668	totalt	totalt	totalt	totalt	totalt
- korttids	135	121	121					148
Beläggningsgrad Vårdboende****	94%	öka	öka	öka	öka	öka	öka	öka
Biståndsbedömda trygghetsboendelägenheter	733	733	733	733	723	723	723	723
Beläggningsgrad Trygghetsboende ***	81%	85%	öka	öka	öka	öka	öka	öka

* Fakturerade timmar per år. Gäller samtliga åldrar

** Brukare med utförd tid, Qlik

*** Beläggning hyreskontrakt. Anpassa boendebestånd så att beläggningsgraden ökar. Stora lokal skillnader i beläggningsgraden

**** Beläggning insatser

***** Snitt per månad

Kommentar till volymmått

Antalet äldre i åldersgruppen 65–79 år förväntas vara relativt stabilt fram till 2027, med en blygsam ökning från 20 951 år 2023 till 22 119 år 2030. Däremot ökar antalet personer över 80 år snabbare, vilket speglar de demografiska förändringar som påverkar äldreomsorgen. Fram till 2030 beräknas antalet personer över 80 år att öka med 2 000 personer, och gruppen över 90 år växer också betydligt under perioden. Vår egen prognos bygger på en lägre behovsökning då vi bedömer att åldersgruppen blir alltmer frisk samt att verksamheten aktivt arbetar med förebyggande insatser. Prognosen är svårbedömd mot bakgrund av nyinförd modell av omsorg i hemmet.

Antalet hemtjänsttimmar per år ökar något från 644 814 år 2023 till 686 809 år 2030, vilket motsvarar ett behov av fler resurser för att möta en åldrande befolkning. Samtidigt minskar dock antalet hemtjänsttimmar per kund något. Vi vet att andelen äldre ökar, men prognosen är att hemtjänsttimmar och personer med tidsatt hemtjänst inte ökar linjärt med den ökande andelen äldre. Motiveringen är att Linköping har en relativt frisk befolkning, riktlinjeändringar med anpassade servicenivåer minskar hemtjänstbehovet och hanterar kompetensutmaningen. Prognosen bygger också på att vi lyckas med det förebyggande arbetet för att stärka äldres hälsa.

Hemsjukvården och hemrehabiliteringen visar på en tydlig ökning av timmar och efterfrågan. Antalet sjukskötersketimmar förväntas öka med över 50 % till år 2030, och timmar för hemrehab ökar i liknande takt. Detta speglar behovet av mer specialiserad vård i hemmet när fler äldre bor kvar längre.

För särskilda boenden planeras en expansion från 1 396 platser 2023 till 1 599 platser 2030, men beläggningsgraden förväntas ligga på en stabil nivå och öka successivt. Särskilda boendeplatser (vårdbostäder med inriktning mot demens och somatik samt korttidsplatser) kommer att byggas ut i enlighet med lokalförsörjningsplanen. Inriktningen behöver anpassas utifrån de äldres behov. Vårdbostadsplatser med inriktning mot personer med demenssjukdom behöver öka. Antalet biståndsbedömda trygghetsboenden förblir konstant, men fokus ligger på att öka beläggningen, särskilt från 81 % till högre nivåer över tid.

Sammantaget visar tabellen att behoven inom äldreomsorgen kommer att öka kraftigt de kommande åren, vilket ställer krav på både utökade resurser och effektivare insatser, särskilt inom hemsjukvård och hemrehabilitering

Personal

	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Antal tillsvidareanställda	NA	NA	1 410	1 410	1550	1550	1620	1620
Total sjukfrånvaro (%)	NA	NA	9.0	8,5	8.3	8.1	7.8	7,5
Varav korttidssjukfrånvaro	NA	NA	3.9	3.9	3.8	3.8	3.7	3.7
Externa personalavgångar (%)	NA	NA	10.0	10.0	9.5	9.0	8.0	7.0
Övertid (mkr)	NA	NA	17	14	12	11	10	10

Kommentar till volymmått

Utifrån tabellen framgår ett antal antaganden för kommande år. Antalet tillsvidareanställda förväntas öka från 1 410 år 2025 till 1 620 år 2030, vilket är en expansion av personalstyrkan. Detta är främst kopplat till öppningen av Harvestad och Skarpan två nya vårdboenden om 180 platser. Det är en konsekvens av den ökande efterfrågan på vård och omsorg i takt med att befolkningen åldras och behoven inom verksamheten ökar.

Sjukfrånvaron förväntas minska från 9,0 % år 2025 till 7,5 % år 2030, vilket signalerar en förväntad positiv utveckling gällande personalens hälsa och närvaro. Särskilt ska noteras en minskning av korttidssjukfrånvaron från 3,9 % till 3,7 % under samma period. Externa personalavgångar, det vill säga personal som lämnar organisationen, förväntas också minska markant från 10,0 % år 2025 till 7,0 % år 2030. Detta förutsätter stärkta anställningsvillkor, ett förbättrat anställningsklimat med högre personalnöjdhet och lägre personalomsättning.

Övertidskostnaderna förväntas minska successivt från 17 miljoner kronor år 2025 till 10 miljoner kronor år 2030. Minskningen ska mötas upp av bättre planering, effektiviseringar samt en mer hållbar personalbemanning över tid, vilket även bidrar till minskad belastning på de anställda. Sammantaget pekar trenderna i tabellen på en stabilisering och förbättring inom flera viktiga personalrelaterade områden, såsom ökad personalstyrka, minskad sjukfrånvaro och personalavgångar samt lägre övertidskostnader.

Planer och program

Avgifter

Avgifterna för vård- och äldreomsorgsnämndens verksamheter presenteras på hemsidan och räknas årligen upp med index (prisbasbeloppet).

Många av avgifterna är beroende av inkomstnivån med angivna förbehållsbelopp. Därutöver appliceras ett högkostnadsskydd, vilket innebär att avgiften inte alltid direkt kan utläsas, utan att den måste administreras och beräknas individuellt.

Verksamhet	Utfall 2023, mnkr	Budget 2024, mnkr	Budget 2025, mnkr
Hyror och arrenden	124	128	131
Försäljning av varor och material	81	77	83
Taxor och avgifter	75	74	77

Uppföljning av kommunala och privata utförare

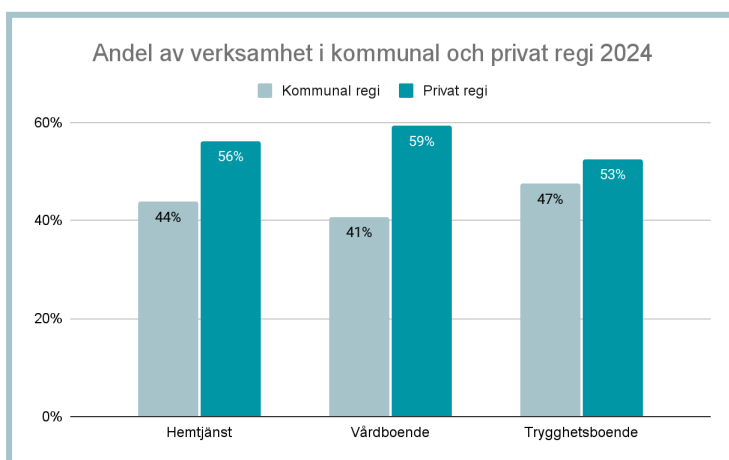
Inom vård- och äldreomsorgsnämndens ansvarsområde bedrivs verksamhet inom hemtjänst, hemsjukvård, hemrehabilitering och särskilt boende i form av biståndsbedömda trygghetsboenden samt vårdbostad i en mix mellan egen regi och privata utförare. Vård- och äldreomsorgsnämnden har för närvarande 26 avtal inom vård och omsorg.

På juninämnden antog vård och äldreomsorgsnämnden en reviderad riktlinje för uppföljning och kvalitet. (Bilaga) I den regleras ansvar för uppföljning och samordningen mellan olika delar inom förvaltningen för att säkerställa uppföljningsarbete av de privata utförarna och hur egenregin kan utföra en referens i uppföljningsarbetet. Uppföljningsarbetet ska bygga på kvantitativa och mätbara data för att säkerställa en objektiv, rättvis och transparent bedömning av verksamhetens kvalitet och effektivitet. Genom att använda tydliga indikatorer och statistik på områden som vårdinsatser, brukarnöjdhet och bemanning, skapas en stabil grund för jämförelse över tid och mellan olika verksamheter. Detta tillvägagångssätt möjliggör inte bara en kontinuerlig utvärdering och förbättring av vård och omsorgen, utan också en mer träffsäker resursfördelning, med målet att möta de äldres behov på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt. Sammanställningen av dessa data kommer att vara central för att följa upp verksamheterna och säkerställa att högsta möjliga kvalitet upprätthålls.

Nämnden har en bred uppföljning av den upphandlade verksamheten, dels på systemnivå för att säkerställa att skattemedlen används på bästa sätt för befolkningen och att de politiska målen uppnåtts och dels på leverantörsnivå genom avtalsuppföljning för att följa upp det som leverantören har åtagit sig att göra i enlighet med avtalsvillkor, lagar och styrande dokument.

Årligen tas en plan fram för den systematiska uppföljningen, som innefattar olika moment, exempelvis planerade avtalsuppföljningar, kontroll av lägstabemanning, kontroll av fakturaunderlag. Förvaltningen tar också in patientsäkerhetsberättelse och verksamhetsberättelse från verksamheten som en del i uppföljning av avtalen. Utöver det görs reaktiv uppföljning mot bakgrund av bland annat synpunkter och klagomål, avvikelser och sammanställd data.

Tabellen nedan visar verksamhet i enskild drift (andel procent)

Kommentar

Andel hemtjänst beräknas på utförda hemtjänsttimmar uppdelat på utförare under jan till maj 2024. Vårdboende beräknas på antal platser i vårdboende 2024. Detta innefattar även korttidsboende och växelvård. Andel trygghetsboende beräknas på antal lägenheter under respektive utförare efter omställning till områdesbaserat 2024. Dagverksamhet för äldre drivs helt i kommunal regi.